

Yrityskaupan hyväksyminen: Mehiläinen Oy / Docrates Oy

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ("KKV") on 2.8.2024 ilmoitettu järjestely, jossa Mehiläinen Oy (Mehiläinen Oy ja sen kanssa samaan yritysryhmään kuuluvat yhtiöt yhdessä "Mehiläinen" tai "ilmoittaja") hankkii yksinomaisen määräysvalan Docrates Oy:ssä ("Docrates").

1 Yrityskaupan osapuolet ja ilmoittajan näkemys relevanteista markkinoista

Mehiläinen¹ on terveys- ja sosiaalipalveluita tarjoava konserni, joka toimii laaja-alaisesti yksityisrahoitteisissa terveyspalveluissa sekä julkisrahoitteisissa terveys- ja sosiaalipalveluissa. Yksityisrahoitteisissa terveyspalveluissa Mehiläisen palveluvalikoimaan kuuluvat muun muassa lääketieteen erikoisalojen palvelut, sairaalapalvelut, työterveyspalvelut, suun terveydenhuollon palvelut, hedelmöityshoitopalvelut, kuvantamispalvelut, laboratoriopalvelut ja terapiapalvelut. Mehiläinen tarjoaa palveluitaan ympäri Suomen.

Docrates on yksityinen syöpäsairaala, joka on erikoistunut syöpäsairauksien diagnostiikkaan, hoitoihin ja seurantaan. Docrates toteuttaa uusimpaan tutkimustietoon perustuvaa ja modernia syövän hoitoa kokonaisvaltaisesti ja viiveettömästi. Docrates tarjoaa palveluita suomalaisille yksityisasiakkaille ja vakuutusyhtiöiden asiakkaille, minkä lisäksi se palvelee myös kansainvälisiä asiakkaita. Docrateen sairaala sijaitsee Helsingin Jätkäsaarella.

Mehiläinen ja Docrates tarjoavat kumpikin palveluita yksityisasiakkaille ja vakuutusyhtiöille. Ilmoittajan mukaan Docrates on erikoistunut toimija, jonka toimintaa tulee tarkastella erikoisalakohteisesti käsittäen syöpäsairauksien yksityisen hoidon ja diagnostiikan koko hoitoketjun. Mehiläinen ei tarjoa syöpähoitoja tai varsinaista syöpädiagnostiikkaa, joita Docrates tarjoaa. Mehiläinen kuitenkin hoitaa ja tutkii laaja-alaisesti erilaisia oireita, ja toisinaan Mehiläisen vastaanotolla voidaan havaita syöpäepäily. Mikäli Mehiläisen vastaanotolla havaitaan jatkohoitoa edellyttävä syöpäepäily tai tehdään alustava syöpädiagnosi, potilas ohjataan jatkotutkimuksiin muualle terveydenhuoltoon. Ilmoittajan mukaan yrityskaupan osapuolilla ei näin ollen ole päällekkäistä toimintaa.

Osapuolten tarjoamia palveluita voidaan ilmoittajan mukaan pitää korkeintaan toisiaan täydentävinä tai toisiinsa läheisesti liittyvinä. Syöpäepäily voi käydä ilmi Mehiläisen lääkäriasemalla tehtävän vastaanottokäynnin yhteydessä, ja samaa potilasta voidaan myöhemmin hoitaa Docrateella. Docrateelle hakeudutaankin tyypillisesti silloin, kun asiakkaalla on jo diagnoosi, ja

¹ Mehiläisessä yksinomaista määräysvaltaa käyttää pääomasijoitusyhtiö CVC Capital Partners.

vain pieni joukko asiakkaista saa ensimmäisen syöpädiagnoosinsa Docrateelta.

Ilmoittaja on tarkastellut osapuolten asemaa i) yksityisen syövän hoidon ja diagnostiikan markkinoilla, ii) yksityisten sairaalapalveluiden markkinoilla, iii) yksityisten lääkäri- ja tukipalveluiden markkinoilla, iv) työterveyshuollon markkinoilla, v) vakuutusyhtiöpalveluiden markkinoilla sekä vi) yksityisen fysioterapian markkinoilla.

KKV on tarkastellut yrityskaupan kilpailuvaikutuksia ilmoittajan esittämän mukaisesti. Asian ratkaisu huomioiden markkinamäärittely on voitu jättää avoimeksi.

2 Yrityskaupan kilpailuvaikutukset

Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitettulla tavalla olennaisesti estä tehokasta kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla.

KKV on selvittänyt yrityskaupan kilpailuvaikutuksia tapaamalla osapuolten keskeisiä vakuutusyhtiöasiakkaita ja Mehiläisen keskeisen kilpailijan sekä käymällä laajasti läpi osapuolten sisäisiä asiakirjoja ja sähköpostikirjeenvaihtoa. Asiakirjat ovat koskeneet muun muassa syöpätautien hoitoketjuun kuuluvien palveluiden tarjoamista ja markkinalle tuloa, osapuolten toiminnan välisiä synergioita sekä osapuolten toimintaa yrityskaupan jälkeen. KKV on myös lähestynyt osapuolten tärkeimpiä kilpailijoita, asiakkaita ja tavarantoimittajia sekä toimialaliittoja ja -järjestöjä lausuntopyynnöllä.

KKV:n kuulemat toimijat ovat suhtautuneet yrityskauppaan pääasiassa neutraalisti. Eräät toimijat kuitenkin esittivät, että yrityskauppa johtaisi yksityisten terveyspalveluiden markkinoiden keskittymiseen ja Mehiläisen markkinavoiman vahvistumiseen. Yrityskaupan jälkeen Mehiläinen pystyisi ohjaamaan vastaanotollaan käyviä asiakkaita julkisen sektorin tarjoaman hoidon sijaan Docrateelle ja nostamaan Docrateen tarjoamien palveluiden hintoja. Potilasohjauksen myötä vakuutusyhtiöiden maksamat vakuutuskorvaukset ja siten kustannukset nousisivat, mikä johtaisi syöpähoitoja korvaavien vakuutusten hintojen nousuun.

Yrityskaupan tuomalla rakenteellisella muutoksella ei KKV:n arvion mukaan ole vaikutusta Docrateen kohtaamaan kilpailupaineeseen eikä kilpailuun yksityisen syövän hoidon ja diagnostiikan markkinoilla. Docrates on ollut jo ennen yrityskauppa ainoa syöpien hoitoon ja diagnostiikkaan erikoistunut yksityinen toimija Suomessa, eikä sillä ole varsinaisia kilpailijoita. Yrityskaupasta aiheutuva rakenteellinen muutos saattaa lisätä kysyntää Docrateen tarjoamille palveluille, mikä voi vaikuttaa Docrateen hinnoittelukannustimiin yrityskaupan jälkeen. Yksityisten kilpailijoiden puuttuessa yrityskauppa ei kuitenkaan johda poissuljentaan. Yrityskauppa ei myöskään vaikuta merkittävästi

potentiaalisten kilpailijoiden mahdollisuuksiin tulla syövän hoidon ja diagnostiikan markkinoille.

Yrityskauppa ei estä olennaisesti kilpailua myöskään niillä terveystalveluiden markkinoilla, joilla Mehiläinen toimii. KKV on tarkastellut erityisesti, voiko Mehiläisen ja Docrateen palveluiden yhdistäminen vakuutusyhtiöille tarjottavissa palveluissa johtaa Mehiläisen kilpailijoiden poissuljentaan taikka muutoin vähentää kilpailua markkinalla. KKV:n arvion mukaan tällaisella niputtamisella ei olisi merkittävää vaikutusta kilpailuun ottaen huomioon erityisesti vakuutusyhtiöiden käyttämä monituottajamalli ja yksityisten syöpähoitojen vähäinen osuus terveystalveluiden korvaamisesta vakuutusyhtiöille aiheutuvista kustannuksista.

3 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Mehiläinen Oy hankkii yksinomaisen määräysvallan Docrates Oy:ssä.

4 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

5 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 49 a §:n mukaan siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

6 Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa erityisasiantuntija Tiia Sotamaa, puhelin 029 505 3083, sähköposti tiia.sotamaa@kkv.fi.

Ylijohtajan sijainen, johtaja

Valtteri Virtanen

Erityisasiantuntija

Tiia Sotamaa